

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής»

[COM(2011) 625 τελικό — 2011/0280 (COD)]

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (Κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ)»

[COM(2011) 626 τελικό — 2011/0281 (COD) (A-21)]

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)»

[COM(2011) 627 τελικό — 2011/0282 (COD)]

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής»

[COM(2011) 628 τελικό — 2011/0288 (COD)]

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς για το έτος 2013»

[COM(2011) 630 τελικό — 2011/0286 (COD)]

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και τη στήριξη στους αμπελοκαλλιεργητές»

[COM(2011) 631 τελικό — 2011/0285 (COD)]

(2012/C 191/21)

Εισηγήτρια: η κ. **Dilyana SLAVOVA**

Συνεισηγητής: ο κ. **Franco CHIRIACO**

Στις 14 Νοεμβρίου και στις 25 Οκτωβρίου 2011, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αντιστοίχως, αποφάσισαν σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφος 2 και το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα τις ακόλουθες προτάσεις:

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής

COM(2011) 625 τελικό — 2011/0280 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (Κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ)

COM(2011) 626 τελικό — 2011/0281 (COD) (A-21)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

COM(2011) 627 τελικό — 2011/0282 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής

COM(2011) 628 τελικό — 2011/0288 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς για το έτος 2013

COM(2011) 630 τελικό — 2011/0286 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και τη στήριξη στους αμπελοκαλλιεργητές

COM(2011) 631 τελικό — 2011/0285 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη και περιβάλλον» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 10 Απριλίου 2012.

Κατά την 480ή σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε την 25η και 26η Απριλίου 2012 (συνεδρίαση της 25ης Απριλίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε, με 132 ψήφους υπέρ, 14 ψήφους κατά και 21 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

Οι αλλαγές του γεωργικού μοντέλου της ΕΕ

1.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δέχεται με ενδιαφέρον τις νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και καταγράφει σε αυτές ορισμένες από τις συστάσεις -και σε καμία περίπτωση όλες- τις οποίες είχε διατυπώσει σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της. Κυρίως η ΕΟΚΕ έχει επισημάνει επανειλημμένα στις γνωμοδοτήσεις NAT/449 και NAT/481 ότι η μελλοντική ΚΓΠ πρέπει να υπερασπίζεται αποφασιστικά το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο, το οποίο βασίζεται στις αρχές της επισιτιστικής κυριαρχίας, της αειφορίας και της δυνατότητας κάλυψης των πραγματικών αναγκών των γεωργών και των καταναλωτών.

1.2 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει τις σημαντικές προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή σχετικά με το μέλλον της ΚΓΠ και τον στόχο της να προτείνει ένα ουσιαστικά ευρωπαϊκό έργο βάσει της έννοιας της περιεκτικής πολυμορφίας. Έχοντας κατά νου τις προσπάθειες της ΕΕ να αναπτύξει μια νέα εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρώπης και των αγροτών της, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, μολονότι οι προτάσεις επικεντρώνονται στα σωστά σημεία, απαιτούνται ακόμη σημαντικές προσαρμογές σε ορισμένους τομείς.

1.3 Η τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση απαιτεί τη ριζική αλλαγή προσέγγισης όσον αφορά τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των υποσχέσεων και της καθημερινής πραγματικότητας της γεωργικής ζωής. Οι αγρότες υφίστανται αυξανόμενη πίεση από τις αγορές, πράγμα που οδηγεί στην εγκατάλειψη ολόκληρων περιοχών. Περισσότερο από ποτέ, το γεωργικό μοντέλο της ΕΕ κρίνεται απαραίτητο. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η ΚΓΠ 2014-2020 θα πρέπει οπωσδήποτε να συμβάλει στην υπερκέρση των τεράστιων εμποδίων στην ανάπτυξη του τομέα. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για την απουσία σαφέστερης δέσμευσης εκ μέρους της Επιτροπής υπέρ του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου.

1.4 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να βελτιωθεί τόσο η ανταγωνιστικότητα της πολυλειτουργικής γεωργίας στην Ευρώπη βάσει του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου με μέτρα όπως η έρευνα, η ανάπτυξη και η καθοδήγηση, όσο και η ανταμοιβή εκείνων των κοινωνικών υπηρεσιών, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται έως τώρα στις τιμές καταναλωτή. Η ΕΟΚΕ κρίνει ότι τα προβλεπόμενα μέτρα δεν είναι καθόλου επαρκή για να διασφαλίσουν τη συνεχή αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης και, ως εκ τούτου, για να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της διαρκώς

αυξανόμενης ζήτησης τροφίμων στον κόσμο. Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι κατά την εκπόνηση της μελλοντικής ΚΓΠ θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι το ένα έκτο –σε ορισμένα, μάλιστα, κράτη μέλη αυτή η αναλογία είναι ακόμα υψηλότερη– όλων των θέσεων εργασίας στην ΕΕ σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την αγροτική παραγωγή. Η ΚΓΠ θα πρέπει να διαδραματίζει ρόλο στην εξασφάλιση εργασίας στην ΕΕ και δη στις αγροτικές περιοχές, αν και επί του παρόντος συντελεί μάλλον στη μείωση των θέσεων εργασίας. Όταν εξαφανίζεται η γεωργική και δασοκομική παραγωγή σε μια περιοχή, εξαφανίζονται και οι συναφείς θέσεις εργασίας των προγενέστερων και των μεταγενέστερων σταδίων του ευρύτερου κλάδου (συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας ειδών διατροφής και κατεργασίας ξύλου). Η μελλοντική ΚΓΠ πρέπει να εστιάσει στη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των οικογενειακών και συνεταιριστικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων ώστε να τις βοηθήσει να επιτύχουν καλύτερη πρόσβαση στην αγορά και καλύτερη εμπορία των προϊόντων τους.

1.5 Η νέα ΚΓΠ οφείλει να συνεισφέρει στη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, της απασχόλησης και της ασφάλειας των εργαζομένων στον γεωργικό τομέα, διασφαλίζοντας την πλήρη συμμόρφωση προς τις κοινωνικές ρητρες, τη νομοθεσία και τις συμβάσεις απασχόλησης κατά την κατανομή των ενισχύσεων. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε ένα πλαίσιο που θέτει στο κέντρο του συστήματος τις γεωργικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις γεωργικών ειδών διατροφής, με σκοπό την επιβράβευση της πραγματικής οικονομίας, την προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της εναλλαγής των γενεών και της παραγωγής τροφίμων, και μέσω της αξιοποίησης της προστιθέμενης αξίας των περιφερειών.

1.6 Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να διατηρήσουν σε υψηλά επίπεδα τον προϋπολογισμό της ΚΓΠ και τουλάχιστον στο επίπεδο της τρέχουσας δημοσιονομικής περιόδου. Ιδιαίτερα προβλήματα διακρίνονται σχετικά με την ανάπτυξη του δεύτερου πυλώνα, διότι πολλά κράτη μέλη δεν έχουν τη βούληση ή δεν είναι πλέον σε θέση να φροντίσουν για τη σχετική απαραίτητη συγχρηματοδότηση. Αυτό θα συντελέσει σε απαράδεκτη αποδυνάμωση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και των μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος που χρηματοδοτούνται από τον δεύτερο πυλώνα.

1.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ένα από τα κύρια μέληματα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας μεταρρύθμισης της ΚΓΠ θα πρέπει να είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, η **ευελιξία** στην εφαρμογή –αντανακλώντας τις ποικίλες γεωργικές συνθήκες που επικρατούν στα

κράτη μέλη— ο περιορισμός της γραφειοκρατίας για τους αγρότες, καθώς και η διευκόλυνση του έργου των υπηρεσιών διαχείρισης πληρωμών.

Άμεσες πληρωμές

1.8 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση εγκατάλειψης των ιστορικών αναφορών ως βάσης για τον προσδιορισμό του ύψους των ενισχύσεων προς τους αγρότες σε κάθε χώρα ή περιφέρεια. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ δεν θεωρεί ότι η κατ' αποκοπή ενίσχυση των γεωργών ανά εκτάριο είναι πάντοτε το πλέον αποτελεσματικό μέσο άσκησης της συγκεκριμένης πολιτικής, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη το επιχείρημα της στήριξης του εισοδήματος (βλ. σημείο 4.3.2). Επομένως, η **εσωτερική σύγκλιση** σε κάθε χώρα ή περιφέρεια θα πρέπει να γίνεται με ευελιξία, να αφήνει περιθώρια για μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο και για την πραγματοποίηση προοδευτικών αλλαγών κατά την περίοδο αυτή.

1.9 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των επιπέδων υποστήριξης που λαμβάνουν οι γεωργοί στα διάφορα κράτη μέλη. Όσον αφορά στην αναδιανομή των χρηματοδοτικών πόρων προς τα κράτη μέλη, η μελλοντική ΚΓΠ θα πρέπει να είναι ισορροπημένη, δίκαιη και πραγματιστική, συνεκτιμώντας τη γεωργική πολυμορφία της συνολικής επικράτειας της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν είναι απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη η διάρθρωση του κόστους και των εσόδων της γεωργικής δραστηριότητας στα επιμέρους κράτη μέλη. Είναι σημαντικό να επιδιωχθεί η διαδικασία αναδιανομής να αντικατοπτρίζει ευαισθησία έναντι των προβλημάτων των γεωργών, είτε αυτοί προέρχονται από τα παλαιά είτε από τα νέα κράτη μέλη. Γι' αυτόν τον λόγο, η ΕΟΚΕ συνιστά την αναδιανομή των εθνικών κονδυλίων άμεσων ενισχύσεων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που δεν εισάγουν διακρίσεις και θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρξει μια **ισορροπημένη και κατάλληλη μεταβατική περίοδος για τη σχεδιαζόμενη ισότιμη σύγκλιση με την εγκατάλειψη των ιστορικών αρχών αναφοράς**. Επιδιωκόμενος στόχος είναι καμία χώρα να μη βρίσκεται κάτω από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ των 27 κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα των άμεσων ενισχύσεων κατά τη λήξη του επόμενου δημοσιονομικού πλαισίου για το χρονικό διάστημα 2014-2020.

1.10 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την απόφαση για τη θέσπιση ενός απλοποιημένου καθεστώτος ενίσχυσης για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αλλά αμφιβάλλει αν επαρκούν οι ενισχύσεις που προτείνει η Επιτροπή για την προώθηση της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Συγχρόνως, ζητά από την Επιτροπή να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το καθεστώς μπορεί να είναι προαιρετικό ανάλογα με τις συνθήκες των κρατών μελών.

1.11 Η ΕΟΚΕ είναι σύμφωνη με την αρχή που διέπει τις προτάσεις της Επιτροπής, ότι δηλαδή οι ενισχύσεις ΚΓΠ στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα θα πρέπει να απευθύνονται σε εν ενεργεία γεωργούς. Θα πρέπει να καθιερωθούν σαφείς ορισμοί της γεωργικής δραστηριότητας, των επιλέξιμων εδαφών και των εν ενεργεία γεωργών, καθώς και μια καλύτερη σύνδεση μεταξύ των ενισχύσεων και των δραστηριοτήτων, ώστε να αποφευχθεί η ανάλωση ενός περιορισμένου προϋπολογισμού σε μη καλλιεργούμενες εκτάσεις και σε μη εν ενεργεία γεωργούς (εκτός και αν πρόκειται για δεόντως αιτιολογημένη αγρανάπαυση). Επίσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί, από κοινού με τα κράτη μέλη, εάν είναι όντως δυνατόν να διασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή της αρχής αυτής. Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμο να μην αποκλεισθούν από τον ορισμό του εν ενεργεία γεωργού οι δικαιούχοι κάτω του ποσού των 5 000 ευρώ.

1.12 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την προοδευτική εισαγωγή μειώσεων μέσω της καθιέρωσης ανώτατου ορίου στις άμεσες ενισχύσεις και, όπως έχει σημειώσει και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, προτρέπει την Επιτροπή να υιοθετήσει μέθοδο εφαρμογής με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων με τη μορφή συνεταιρισμών και ενώσεων παραγωγών γεωργικών προϊόντων⁽¹⁾. Οι αναξιοποίητες άμεσες ενισχύσεις πρέπει να παραμείνουν στις προβλεπόμενες πιστώσεις για κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο του πρώτου ή του δεύτερου πυλώνα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη ασθενέστερων γεωργικών κλάδων σε εθνικό επίπεδο. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι οι πιστώσεις που μεταφέρονται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν θα πρέπει να συγχρηματοδοτούνται.

1.13 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να θεσπιστεί μια διττή δυνατότητα πρόσβασης στο βασικό καθεστώς ενισχύσεων βάσει της υφιστάμενης γεωργικής δραστηριότητας το 2011 και της κατοχής επιλέξιμων εκτάσεων κατά την ημερομηνία έναρξης του 2014. Κατά τη γνώμη της ΕΟΚΕ «η καταβολή το 2011 δικαιώματος ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης» δεν συνιστά αντικειμενικό κριτήριο.

1.14 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την ευελιξία μεταξύ των πυλώνων που προτείνει η Επιτροπή. Είναι ζήτημα πρωταρχικής σημασίας να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όπου το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ, να μεταφέρουν τα κονδύλια που έχουν διατεθεί για την αγροτική ανάπτυξη στο συνολικό κονδύλι του πρώτου πυλώνα. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να ισχύει επίσης και για τα κράτη μέλη με δυσανάλογα χαμηλό πρώτο πυλώνα ή τα οποία πάσχουν από φυσικά μειονεκτήματα. Η ΕΟΚΕ προτείνει να γίνουν δυνατές οι επιλογές αυτές εντός ενός ορίου έως και 10 %.

1.15 Η ΕΟΚΕ έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει τη σημασία του ρόλου που θα έπρεπε και θα μπορούσαν να διαδραματίσουν οι γεωργοί για τη διαφύλαξη του εδάφους, της βιοποικιλότητας, των φυσικών τοπίων και του περιβάλλοντος, αλλά που λόγω των υφιστάμενων γενικών συνθηκών δεν είναι σε θέση να διαδραματίσουν σε ικανοποιητικό βαθμό. Για τον λόγο αυτόν, έχει ταχθεί υπέρ στοχοθετημένων άμεσων ενισχύσεων (βλ. NAT 449). Ο «οικολογικός» συντελεστής ακολουθεί ακριβώς αυτή την κατεύθυνση. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τις επιπτώσεις των νέων μέτρων, προκειμένου να αναθεωρηθούν σε περίπτωση που θίγουν την οικονομική ισορροπία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Όπου δε αυτό είναι δυνατόν, θα πρέπει τα μέτρα «οικολογικού προσανατολισμού» να βασίζονται σε λύσεις αμοιβαία επωφελείς τόσο για το περιβάλλον όσο και για την ανάπτυξη. Η ΕΟΚΕ αρνείται να αποδεχθεί μια κατάσταση στην οποία η ΕΕ από τη μία πλευρά αυξάνει το κόστος συμμόρφωσης των Ευρωπαίων αγροτών και από την άλλη επιτρέπει, μέσω εμπορικών συμφωνιών, εισαγωγές φθηνών προϊόντων που δεν απαιτείται να πληρούν τα ίδια κριτήρια.

1.16 Η «οικολογική» συνιστώσα του πρώτου πυλώνα είναι ένας τρόπος δημιουργίας ενός ολόεντα και εμφανέστερου συνδέσμου μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων και των περιβαλλοντικών δημόσιων αγαθών που παράγονται από τη γεωργία. Κατά την ΕΟΚΕ, το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι απλό και να συνεπάγεται οικολογικά αποτελέσματα από όλους τους γεωργούς ανά την ΕΕ. Τα ειδικά χαρακτηριστικά των μειονεκτούσων περιοχών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των ενισχύσεων. Το μέτρο των «περιοχών με οικολογική εστίαση» θα πρέπει να εφαρμόζεται έτσι

⁽¹⁾ ΕΕ C 132, 3.5.2011, σ. 63.

ώστε να μην μειώνονται οι παραγωγικές γεωργικές εκτάσεις. Τα ήδη εφαρμοζόμενα γεωργικό-περιβαλλοντικά μέτρα θα πρέπει να αναγνωριστούν στο πλαίσιο των νέων περιβαλλοντικών υποχρεώσεων (πρώτος πυλώνας), όπως προβλέπεται γενικά για την οικολογική γεωργία.

1.17 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ένα μη υποχρεωτικό καθεστώς ενίσχυσης που θα συνδέεται με την παραγωγή, προκειμένου να ανταποκριθούν σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Ωστόσο, για λόγους μεγαλύτερης ευελιξίας και επικουρικότητας, προτείνει να καταργηθεί ο κλειστός κατάλογος των επιλέξιμων για συνδεδεμένη στήριξη τομέων και παραγόμενων ειδών και να επιτραπεί στα κράτη μέλη να αποφασίζουν ποιοι θα είναι οι επιλέξιμοι τομείς και παραγόμενα είδη.

Μέσα της αγοράς

1.18 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι προτάσεις της Επιτροπής θα αποδειχθούν ανεπαρκείς για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της αυξανόμενης αστάθειας της αγοράς και των προβλημάτων που συνεπάγεται. Οι νομοθετικές προτάσεις δεν εξυπηρετούν το στόχο της ΚΓΠ για τη σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών, όπως ορίζεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

1.19 Η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι τα μέσα διαχείρισης της προσφοράς μπορούν επίσης να αποδειχθούν αποτελεσματικά σε ορισμένους τομείς της γεωργίας. Η ΕΟΚΕ συνιστά κατά συνέπεια να προηγηθεί εμπειρισματομένη ανάλυση των εξελίξεων της αγοράς, όταν θα εξετασθεί η δυνατότητα αναβολής της κατάργησης του συστήματος δικαιωμάτων φύτευσης στον αμπελοοικονομικό τομέα, καθώς και η δυνατότητα διατήρησης των ποσοστώσεων ζάχαρης για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

1.20 Είναι ζωτικής σημασίας να ενισχυθεί η θέση των γεωργών και των οργανώσεών τους στην αλυσίδα διάθεσης τροφίμων, ώστε να διασφαλιστούν καλύτερες αποδόσεις στις αγορές. Η ΕΟΚΕ επικριμάζει την επέκταση της κάλυψης προϊόντων για την αναγνώριση οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεών τους και των διακλαδικών οργανώσεων. Δεδομένων των διαφορετικών δομών και παραδόσεων που υφίστανται στα κράτη μέλη, τα νέα καθεστώτα θα πρέπει να έχουν προαιρετικό χαρακτήρα. Επίσης υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής για τον γαλακτοκομικό κλάδο, αλλά συνιστά να διατυπώσει η Επιτροπή σαφή ορισμό της έννοιας «οργάνωση παραγωγών». Επιπλέον θα πρέπει οπωσδήποτε να προσαρμοστεί η ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού ώστε να μπορέσουν οι οργανώσεις παραγωγών και οι συνεταιρισμοί να ενισχύσουν τις θέσεις τους στην αγορά. Προκειμένου να ενισχυθεί η διαπραγματευτική δύναμη των γεωργών στους παραγωγικούς τομείς, η ΕΟΚΕ θεωρεί απαραίτητο να δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη μικρών αλυσίδων παραγωγής τις οποίες θα διαχειρίζονται απευθείας οι γεωργοί.

Αγροτική ανάπτυξη

1.21 Η ΕΟΚΕ επίσης χαιρετίζει την προτεινόμενη περαιτέρω ευθυγράμμιση της ΚΓΠ με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και τη στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη όσον αφορά στην ανάπτυξη της υπαίθρου, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα, στην καινοτομία και στην κατάρτιση. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην κατάρτιση τόσο των ατόμων που προέρχονται από τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (μετανάστες και ανειδίκευτοι αγρεργάτες), όσο και των νέων και των γυναικών, στοιχείων καθοριστικών για την αρτιότερη επαγγελματική οργάνωση και περαιτέρω

ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας. Είναι, ως εκ τούτου, σημαντικό να βελτιωθεί η ποιότητα των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας, καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης τους στις αγροτικές περιοχές. Οι πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει πρωτίστως να στοχεύουν στην καινοτομία και στην ανταγωνιστικότητα των γεωργικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου, ιδίως για να στηρίξουν τις επενδύσεις των επιχειρήσεων, να προωθήσουν την εναλλαγή των γενεών, να υποστηρίξουν την υλοποίηση των δράσεων για την ολοκλήρωση της εφοδιαστικής αλυσίδας και των ολοκληρωμένων περιφερειακών έργων, να βελτιώσουν τις σχέσεις μεταξύ των γεωργικών επιχειρήσεων και των κλάδων της επεξεργασίας τροφίμων, να υποστηρίξουν μέτρα και διαδικασίες για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος και να παγιώσουν τη γεωργική απασχόληση με την προώθηση και εξειδίκευσή της.

1.22 Ένα πολύ θετικό στοιχείο της πρότασης της Επιτροπής είναι η θέσπιση ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας για τη βελτίωση των δεσμών μεταξύ ερευνητών, γεωργών, δασοκόμων και συμβούλων, με σκοπό την ανάδειξη ενός γεωργικού και δασοκομικού τομέα βασισμένου στη γνώση και στον οποίο θα αξιοποιούνται οι επαγγελματικές υπηρεσίες εφαρμογών. Η εν λόγω έρευνα θα πρέπει να συμπεριλάβει τη βελτίωση των αγροτικών οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, της βιοτεχνίας και λοιπών δραστηριοτήτων που δύνανται να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές.

1.23 Η ΕΟΚΕ επικριμάζει την εγκατάλειψη, βάσει των προτάσεων για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, του συστήματος των «αξόνων» υπέρ της θεματικής προσέγγισης. Θεωρούμε ότι κατ' αυτόν τον τρόπο τα κράτη μέλη και οι περιφέρειές τους θα έχουν περισσότερα περιθώρια να λάβουν υπόψη τις ιδιαιτερότητές τους. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι σημαντικά στοιχεία του δεύτερου πυλώνα δεν μπορούν να αγνοηθούν εντελώς. Γι' αυτόν τον λόγο, η διάθεση του 25 % των πόρων για μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και του κλίματος, συνιστά βασική αρχή. Θα πρέπει δε να προβλεφθεί ένα ελάχιστο περιθώριο τουλάχιστον για την προσέγγιση του προγράμματος LEADER.

1.24 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να εγγυηθούν τα κράτη μέλη εγκαίρως την απαιτούμενη συγχρηματοδότηση του δεύτερου πυλώνα. Η ΕΟΚΕ διαφωνεί με την υπαγωγή των μέτρων διαχείρισης κινδύνου στον δεύτερο πυλώνα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να φροντίσουν για τη διασφάλιση επαρκούς εθνικής συγχρηματοδότησης (?).

1.25 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται ένα νέο, επιμέρους μέτρο για τη βελτίωση της εικόνας της βιολογικής γεωργίας, με συντελεστή συγχρηματοδότησης ίσον με αυτόν που προτείνεται για λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές (85 %). Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει επίσης την ολοκληρωμένη παραγωγή και τη γεωργία διατήρησης και εξαιρεί τον θετικό τους αντίκτυπο επί του περιβάλλοντος.

1.26 Λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι γεωργικές δραστηριότητες σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές, η ΕΟΚΕ προτείνει να επεκτείνει η Επιτροπή τον συντελεστή συγχρηματοδότησης του 85 % όχι μόνο στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, αλλά και στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές. Αυτό υπονοείται στο σκεπτικό της πρότασης, αλλά δεν διευκρινίζεται ρητά. Ο προτεινόμενος επαναπροσδιορισμός των «άλλων περιοχών» στο πλαίσιο των μειονεκτικών περιοχών πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω επανεξέτασης.

(?) ΕΕ C 132, 3.5.2011, σ. 63, σημείο 4.2.

1.27 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει στην Επιτροπή, στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πως η λειψυδρία και η ξηρασία αποτελούν ήδη σημαντικό πρόβλημα σε πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες και πως η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής. Τονίζει επίσης τη σημασία του ολοκληρωμένου προγραμματισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης όσον αφορά τη χρήση των υδάτων, τη λειψυδρία και την ξηρασία, με βάση την ενσωμάτωση τομεακών πολιτικών, καθώς και τη σημασία του χωροταξικού σχεδιασμού σε περιοχές που πλήττονται παραδοσιακά από λειψυδρία και ξηρασία. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι πρόσθετες δαπάνες που επωμίζονται τα βόρεια κράτη μέλη για την αποστράγγιση αρδευόμενης γης.

1.28 Η ΕΟΚΕ προσδοκά μια ισόρροπη, προβλέψιμη, βιώσιμη, λιγότερο γραφειοκρατική, ευέλικτη και διαφανή μελλοντική ΚΓΠ, ικανή να προσελκύει τις νεότερες γενεές στον κλάδο.

2. Εισαγωγή

2.1 Η σημασία της γεωργικής πολιτικής στην ΕΕ είναι καθοριστική, όχι μόνο επειδή οι χρησιμοποιούμενες γεωργικές και δασικές εκτάσεις αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % των συνολικών χρησιμοποιούμενων εκτάσεων και καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη βιώσιμη χρήση των πόρων και τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, αλλά κυρίως διότι η γεωργία μέσω της ΚΓΠ μπορεί να βοηθήσει την ΕΕ να αντιμετωπίσει βασικά προβλήματα: τέτοια είναι η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, η κλιματική αλλαγή, η προστασία του περιβάλλοντος και η διαφύλαξη της ζωτικότητας των αγροτικών περιοχών, καθώς και η παροχή στους καταναλωτές ασφαλών, ποσίων και υψηλής ποιότητας ειδών διατροφής.

2.2 Τα επόμενα έτη θα είναι καθοριστικά για τη θεμελίωση ενός ισχυρού γεωργικού και δασοκομικού τομέα, ικανού να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή και τον διεθνή ανταγωνισμό, ανταποκρινόμενος παράλληλα στις προσδοκίες του κοινού. Η Ευρώπη χρειάζεται τους γεωργούς και τους δασοκόμους της και οι Ευρωπαίοι γεωργοί χρειάζονται τη στήριξη. Επιπλέον, εν μέσω οικονομικής κρίσης, το ζήτημα της ανεργίας καθίσταται πιο καιρικό από ποτέ. Γι' αυτόν τον λόγο, η Επιτροπή έχει προτείνει μια νέα σύμπραξη μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και των αγροτών και των δασοκόμων, ώστε να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα της επισιτιστικής ασφάλειας, της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

2.3 Η ΕΟΚΕ σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της εξέφρασε τις απόψεις της σχετικά με τις προκλήσεις που αναμένεται να αντιμετωπίσει η ευρωπαϊκή γεωργία, σχετικά με τους στόχους που πρέπει να θέτει η ΚΓΠ και το πώς θα πρέπει να μεταρρυθμιστεί αναλόγως. Η ανακοίνωση που εξέδωσε το 2010 η Επιτροπή απηχεί τις περισσότερες από τις συστάσεις της προηγούμενης συναφούς γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ - NAT/449⁽³⁾. Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, διατυπώθηκαν περαιτέρω προτάσεις στη γνωμοδότηση NAT/481 της ΕΟΚΕ⁽⁴⁾. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ ασχολήθηκε πρόσφατα με ορισμένα ειδικά ζητήματα εντός της ΚΓΠ, όπως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νεαροί αγρότες⁽⁵⁾, και οι περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα⁽⁶⁾. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία των προτάσεών της, επέλεξε μία εντελώς διαφορετική

προσέγγιση από αυτήν που είχε προκρίνει η ΕΟΚΕ. Η ΕΟΚΕ είχε προτείνει να προσδιοριστούν πρώτα σαφώς οι στόχοι της ΚΓΠ, στη συνέχεια να προσδιοριστούν τα μέσα υλοποίησής τους και κατόπιν να καθοριστεί η αναγκαία χρηματοδότηση. Είχε δε τονίσει ότι είναι λάθος να καθορίζεται πρώτα ένας χρηματοπιστωτικός τίτλος και στη συνέχεια να κατανέμονται τα κονδύλια με έναν οποιοδήποτε τρόπο. Αυτό ακριβώς έκανε όμως η Επιτροπή, γεγονός το οποίο δημιουργεί σήμερα προβλήματα.

2.4 Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία του γεωργικού τομέα για την απασχόληση. Ο γεωργικός τομέας και ο τομέας των γεωργικών προϊόντων διατροφής στην ΕΕ απασχολούν περίπου 40 εκατομμύρια άτομα ανά την ευρωπαϊκή ύπαιθρο, αποτελώντας τη ραχοκοκαλιά αυτών των περιοχών και παρέχοντας υψηλής ποιότητας τρόφιμα σε 500 εκατομμύρια καταναλωτές. Εντούτοις, το εισόδημα των ευρωπαϊκών γεωργών είναι συνήθως μόλις το ήμισυ του μέσου όρου των εισοδημάτων στην ΕΕ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το Σεπτέμβριο του 2011, το συνολικό γεωργικό εργατικό δυναμικό στην ΕΕ των 27 ισοδυναμεί με 11,7 εκατομμύρια εργαζομένους και πλήρη απασχόληση, εκ των οποίων τα 10,8 εκατομμύρια (92 %) είναι μόνιμοι εργαζόμενοι. Η γεωργία παραμένει σε μεγάλο βαθμό οικογενειακή δραστηριότητα στην πλειονότητα των κρατών μελών: τα τέσσερα πέμπτα (80 %) του συνολικού εργατικού δυναμικού της γεωργίας είναι ιδιοκτήτες αγροκτημάτων ή μέλη της οικογένειάς τους. Μόλις το ένα τρίτο περίπου (34 %) των μόνιμων εργαζομένων στη γεωργία στην ΕΕ ΤΩΝ 27 είναι γυναίκες. Μεταξύ των ιδιοκτητών αγροκτημάτων στην ΕΕ των 27, σχετικά λίγοι (6 %) είναι κάτω των 35 ετών, ενώ σχετικά υψηλό ποσοστό επί του συνόλου (34 %) είναι ηλικίας 65 ετών και άνω. Εξάλλου, σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού των μεταναστών, που αριθμεί 30 εκατομμύρια στην ΕΕ, συνίσταται σε εποχικά απασχολούμενους στη γεωργία⁽⁷⁾.

3. Ιστορικό

3.1 Οι νομοθετικές προτάσεις βασίζονται στο δημοσιονομικό πλαίσιο για την ΚΓΠ που καθορίζεται στην πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) κατά την περίοδο 2014-2020. Η πρόταση αυτή διατηρεί τον συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό για την ΚΓΠ στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2013 σε σημερινές τιμές, στοιχείο που **σε πραγματικές τιμές συνεπάγεται μείωση του προϋπολογισμού για την ΚΓΠ.**

3.2 Η πρόταση του ΠΔΠ συνίσταται στην ανάγκη να εξακολουθήσει να διατίθεται σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ στη γεωργία, η οποία αποτελεί κοινή πολιτική στρατηγικής σημασίας. Δηλαδή, σε σημερινές τιμές, προτείνεται να εστιάσει η ΚΓΠ στις βασικές της δραστηριότητες, με τη διάθεση 317,2 δισ. ευρώ στον πρώτο πυλώνα (76 %) και 101,2 δισ. ευρώ στον δεύτερο πυλώνα (24 %), με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στα 418,4 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020.

3.3 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η επίτευξη συμφωνίας στους κόλπους της Επιτροπής σχετικά με αυτό το κονδύλιο του προϋπολογισμού για τη γεωργία κατέστη δυνατή μόνο με παραπομπές στον αναγκαίο οικολογικό προσανατολισμό της γεωργίας. Αυτό πρέπει πλέον να μετουσιωθεί σε απτή πολιτική.

⁽³⁾ EE C 354, 28.12.2010.

⁽⁴⁾ EE C 132, 3.5.2011, σ. 63.

⁽⁵⁾ EE C 376, 22.12.2011 σ. 19-24.

⁽⁶⁾ EE C 255, 22.9.2010, σ. 87.

⁽⁷⁾ Eurostat - Έρευνα για τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Farm Structure Survey).

3.4 Σύμφωνα με τις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής, η χρηματοδότηση του πρώτου και του δεύτερου πυλώνα θα συμπληρωθεί με πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 17,1 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 5,1 δισ. ευρώ για την έρευνα και την καινοτομία, 2,5 δισ. ευρώ για την ασφάλεια των τροφίμων, 2,8 δισ. ευρώ για την επισιτιστική ενίσχυση των πλέον απόρων που υπάγονται σε άλλες κατηγορίες του ΠΔΠ και 3,9 δισ. ευρώ υπέρ ενός νέου αποθεματικού κρίσεων για τον γεωργικό τομέα. Έτσι, ο συνολικός προϋπολογισμός θα ανέρχεται στα 432,8 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ χαίρει τους μεταρρυθμιστικούς στόχους της Επιτροπής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση της βιωσιμότητας και τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα.

4.2 Οι δημοσιονομικοί και χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ για την ΚΓΠ

4.2.1 Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή για διατήρηση του προϋπολογισμού της ΕΕ που διατίθεται στην ΚΓΠ⁽⁸⁾. Τούτο κρίνεται απαραίτητο για τη στήριξη του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου και τη διατήρηση των διάφορων υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινωνικό σύνολο μέσω των αγροτικών και δασοκομικών δραστηριοτήτων· τέτοιες υπηρεσίες είναι η διασφάλιση της βιωσιμότητας των αγροτικών κοινοτήτων και υποδομών, η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και απασχόληση στους γεωργικούς κλάδους, η διατήρηση του παραδοσιακού τοπίου, της εθνικής κληρονομιάς και των εθνικών παραδόσεων, η διαφύλαξη της βιοποικιλότητας, η προστασία του περιβάλλοντος, η ύπαρξη υψηλότερων προδιαγραφών όσον αφορά τη μεταχείριση των ζώων και η ασφάλεια των τροφίμων· αυτές οι παράμετροι απασχολούν, άλλωστε, και τον μέσο Ευρωπαίο καταναλωτή και φορολογούμενο. Οι Ευρωπαίοι γεωργοί και δασοκόμοι παρέχουν αυτές τις πολλαπλές υπηρεσίες προς όφελος του κοινωνικού συνόλου – συχνά μάλιστα επιβαρυνόμενοι με πρόσθετα έξοδα και χωρίς σχετική ανταπόδοση από την αγορά – και συνεπώς είναι τόσο απαραίτητο όσο και εύλογο να ανταμείβονται μέσω των δημόσιων παρεμβάσεων. Σκοπός της οικολογικής συνιστώσας είναι να προσδιοριστούν επακριβώς αυτές οι υπηρεσίες, ώστε να αιτιολογούνται και να νομιμοποιούνται οι νέες απαιτήσεις ενισχύσεων που ενδέχεται να εγείρει η γεωργία από την κοινωνία.

4.2.2 Οι επιπτώσεις και ο μελλοντικός αντίκτυπος της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης που διαμορφώνει την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία, καθώς και οι αποφάσεις σχετικά με το νέο σύμφωνο σταθερότητας αποτελούν τη λυδία λίθο για κάθε δημόσιο προϋπολογισμό. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει ότι το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο δεν επιτυγχάνεται σε τιμές και όρους της παγκόσμιας αγοράς, ούτε με μηδενικό κόστος. Συνεπώς, κάθε πολιτική που προωθεί το μοντέλο αυτό χρειάζεται επαρκή κονδύλια. Είναι επομένως εξαιρετικά σημαντικό να αιτιολογείται κάθε μέσο που απαιτεί χρηματοδότηση (όπως π.χ. οι άμεσες ενισχύσεις). Εντούτοις, σύμφωνα με τις τρέχουσες προτάσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020⁽⁹⁾, οι πόροι που προορίζονται για την ΚΓΠ θα μειωθούν σημαντικά σε σταθερές τιμές. Μολονότι η Επιτροπή αναγνωρίζει τον στρατηγικό ρόλο της ΚΓΠ υπό το πρίσμα του στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για βιώσιμη ανάπτυξη, οι δαπάνες για την ΚΓΠ ως μέρος του ενωσιακού προϋπολογισμού θα μειωθούν από 39,2 % το 2014 σε 33,3 % το 2020. **Η επιλογή αυτή της Επιτροπής αγνοεί την έκκληση της**

ΕΟΚΕ να δοθεί τουλάχιστον μια εγγύηση επιβεβαίωσης της ποσόστωσης του προϋπολογισμού που διατίθεται μέχρι σήμερα για την ΚΓΠ από την ΕΕ.

4.3 Άμεσες ενισχύσεις

4.3.1 Η ΕΟΚΕ έχει ήδη συμφωνήσει με την πρόταση της Επιτροπής να εγκαταλειφθούν σε κάθε κράτος μέλος οι ιστορικές αναφορές ως βάση για τον προσδιορισμό του ύψους των ενισχύσεων προς τους αγρότες, καθότι δεν δικαιολογούνται πλέον οι σημαντικές επιμέρους διαφορές σε επίπεδο ενίσχυσης ανά εκτάριο⁽¹⁰⁾, αλλά και κυρίως επειδή συνεπάγονται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά.

4.3.2 Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τρία βασικά επιχειρήματα που συνηγορούν υπέρ των άμεσων ενισχύσεων στο μέλλον είναι τα εξής: να επιτυγχάνονται επιδόσεις που συμβάλλουν στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου (π.χ. μέσω της οικολογικής συνιστώσας), να καθίσταται εφικτή η μερική μεταφορά εισοδημάτων και να αντισταθμίζεται η τήρηση υψηλότερων ευρωπαϊκών προτύπων. Οι ενιαίες ενισχύσεις ανά εκτάριο δεν αποτελούν πάντοτε το αποτελεσματικότερο μέσο πολιτικής, διότι δεν είναι κατανοητό για ποιο λόγο να πολλαπλασιάζονται οι μεταφορές εισοδημάτων π.χ. σε μία γεωργική εκμετάλλευση 1 000 εκταρίων επί 1 000, ενώ σε μία εκμετάλλευση 25 εκταρίων μόνο επί 25. Οι μεταφορές εισοδημάτων θα πρέπει να αντιστοιχούν σε θέσεις εργασίας ή σε εργαζόμενους και όχι στην εδαφική έκταση. Επιπλέον δεν μπορούν να αντισταθμιστούν τα μειονεκτήματα που αντιμετωπίζουν οι κτηνοτρόφοι με πρωδοτήσεις ανά εκτάριο τις οποίες λαμβάνουν και οι αγρότες που δεν ασχολούνται με την κτηνοτροφία. Συνεπώς, θα μπορούσαν να αναζητηθούν και να επιτραπούν σε εθνικό επίπεδο τρόποι διαφοροποίησης των ενισχύσεων βάσει πρόσθετων κριτηρίων. Εξάλλου, σε ορισμένα κράτη μέλη, όπου ισχύουν ακόμα οι ιστορικές αναφορές, η σύγκλιση ανάμεσα στα εθνικά συνολικά κονδύλια –πέραν της εσωτερικής σύγκλισης– αναμένεται να συνοδευτεί από δυσκολίες. **Σε αυτές τις περιπτώσεις η εσωτερική σύγκλιση προϋποθέτει ευελιξία, μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο και προοδευτική αλλαγή κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου**⁽¹¹⁾.

4.3.3 Ένας από τους σημαντικούς στόχους αυτής της μεταρρύθμισης είναι να προτείνει έναν τρόπο επίτευξης **δικαιότερης κατανομής των κονδυλίων μεταξύ των κρατών μελών**. Η ΕΟΚΕ χαίρει τις προσπάθειες για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των επιπέδων υποστήριξης που λαμβάνουν οι γεωργοί στα διάφορα κράτη μέλη. Επίθυμει δε να γίνει αναθεώρηση των εθνικών κονδυλίων των άμεσων ενισχύσεων βάσει αντικειμενικότερων κριτηρίων προς αρτιότερο καθορισμό των στόχων πολιτικής και τάσσεται υπέρ της ευελιξίας στη μεταφορά των κονδυλίων μεταξύ των πυλώνων.

4.3.4 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει την ευρεία ανισοκατανομή των άμεσων ενισχύσεων μεταξύ νέων και παλιότερων κρατών μελών. Κατά την ΕΟΚΕ, η ανταγωνιστικότητα του τομέα των γεωργικών ειδών διατροφής θα πρέπει να υποστηρίζεται ομοίως σε όλα τα κράτη μέλη για λόγους συνέπειας του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου. Σε περίπτωση ανακατανομής των άμεσων πληρωμών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρθρωση του κόστους και των εσόδων του γεωργικού τομέα σε κάθε κράτος μέλος.

4.3.5 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί την αποφυγή περαιτέρω στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και των κοινωνικών επιπτώσεών τους για αρκετά κράτη μέλη, ιδίως για τις χώρες της Βαλτικής. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όχι μόνο τα συμφέροντα των γεωργών αλλά και οι ανάγκες των καταναλωτών και του κοινού εν γένει. Η

⁽⁸⁾ EE C 132, 3.5.2011, σ. 63, σημείο 1.10.

⁽⁹⁾ COM(2011) 500 τελικό - Ένας προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020».

⁽¹⁰⁾ EE C 354, 28.12.2010, σ. 35, σημείο 5.6.11.

⁽¹¹⁾ EE C 132, 3.5.2011, σ. 63, σημείο 1.4.

ΕΟΚΕ συνιστά την αναδιανομή των άμεσων ενισχύσεων του πρώτου πυλώνα μεταξύ των κρατών μελών κατά τρόπο ώστε **καμία χώρα να μη βρίσκεται κάτω από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ στο τέλος της δημοσιονομικής περιόδου.**

4.3.6 Η «οικολογική» συνιστώσα του πρώτου πυλώνα είναι ένας τρόπος περαιτέρω σύνδεσης κατά τρόπο πιο εμφανή των άμεσων ενισχύσεων με τα περιβαλλοντικά δημόσια αγαθά που παράγονται από τη γεωργία. Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα προόδου για την επίλυση των προβλημάτων βιοποικιλότητας που συνδέονται με τη γεωργία. Η ΕΟΚΕ κρίνει θετική αυτή την τακτική, αλλά επισημαίνει τα εξής:

- Η Επιτροπή έχει ήδη καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να διατηρηθεί αυτό το σύστημα απλό (μόνο τρία μέτρα με δυνατότητα εύκολης παρακολούθησης μέσω δορυφόρου). Ωστόσο, οι κανόνες εφαρμογής θα πρέπει να έτσι διαρθρωμένοι ώστε να μην συνεπάγονται επιπρόσθετο διοικητικό φόρτο για τους γεωργούς.
- Κρίνεται σημαντικό να μπορούν όλοι οι γεωργοί να εφαρμόζουν τα οικολογικά μέτρα ανά την ΕΕ κατά παρόμοιο τρόπο, για να μεγιστοποιείται η θετική επίδραση για το περιβάλλον και να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις μεταξύ των γεωργών των διαφόρων περιφερειών. Εντούτοις, ενδεχομένως να χρειαστεί να επιδειχθεί ορισμένη ευελιξία κατά την εφαρμογή των μέτρων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Τα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα που ανταποκρίνονται στην οικολογική συνιστώσα θα πρέπει να λαμβάνονται εν γένει υπόψη.
- Εκφράζονται επίσης ανησυχίες ως προς τον κίνδυνο επικάλυψης των οικολογικών μέτρων με τα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα του δεύτερου πυλώνα ⁽¹²⁾. Επομένως, θα πρέπει να γίνει σαφής διαχωρισμός προκειμένου οι γεωργοί που συμμετέχουν ήδη σε γεωργικο-περιβαλλοντικά προγράμματα να μπορέσουν να συνεχίσουν να ωφελούνται από αυτό το μέσο πολιτικής, χωρίς να υφίστανται απώλεια εισοδήματος. Οι γεωργοί που ασχολούνται με μέτρα γεωργικο-περιβαλλοντικών προγραμμάτων, με τα οποία επιδιώκεται η επίτευξη των προβλεπόμενων στόχων της οικολογικής συνιστώσας, θεωρείται ότι τηρούν την οικολογική συνιστώσα. Τα ήδη εφαρμοζόμενα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα (δευτέρος πυλώνας) θα πρέπει να αναγνωριστούν στο πλαίσιο των νέων περιβαλλοντικών υποχρεώσεων (πρώτος πυλώνας), όπως προβλέπεται γενικά για την οικολογική γεωργία.

4.3.7 Τα οικολογικά μέτρα θα πρέπει να προσαρμόζονται και να εφαρμόζονται ως εξής:

- Η πρόταση για τη χρήση του 7 % των εκτάσεων των «περιοχών οικολογικής εστίασης» θα ήταν απορριπτέα εφόσον αφαιρούνται σημαντικές εκτάσεις αρόσιμης γης από την παραγωγή. Αυτό θα ήταν και αντιπαραγωγικό από την άποψη της αυξημένης παγκόσμιας ζήτησης τροφίμων. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει το συντομότερο δυνατό ένα προσχέδιο του καταλόγου με τα κριτήρια βάσει των οποίων μια έκταση θα χαρακτηρίζεται «περιοχή οικολογικής εστίασης». Κατ' αυτόν τον τρόπο θα διευκρινίζεται ότι πρωταρχικό μέλημα είναι η χρήση κριτηρίων με γνώμονα τη διατήρηση ή την αναβάθμιση της βιοποικιλότητας (συμπεριλαμβανομένων σαφώς των ήδη υπαρχόντων δένδρων, των καλλιεργειών σε αναβαθμίδες, των παρόχθιων ζωνών, των ανθοφόρων βοσκοτόπων κ.λπ.). Θα πρέπει αυτά τα στοιχεία να θεωρούνται

επιλέξιμες περιοχές, ακόμα και σε χώρες όπου η εθνική νομοθεσία τις έχει αποκλείσει από τον ορισμό της γεωργικής έκτασης. Επίσης, με αυτόν κατάλογο θα αποδεικνύεται γρήγορα ότι είναι αβάσιμοι οι φόβοι που εκφράζονται συχνά σχετικά με την πρόθεση της Επιτροπής να εξαιρέσει εντελώς το 7 % της γης. Τέλος, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αποτελεσματικού υπολογισμού των βασικών μόνιμων καλλιεργειών ως «περιοχών οικολογικής εστίασης» ώστε να προαχθεί η σημαντική περιβαλλοντική και οικολογική τους αξία.

- Η Επιτροπή οφείλει να καταστήσει σαφές ότι τα μέτρα υπέρ της διαφοροποίησης των καλλιεργειών δεν θα πρέπει κυρίως να αποβαίνουν εις βάρος των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων χωρίς βοσκοτόπια στην κατοχή τους και των γεωργών η γη των οποίων δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για κανένα άλλο είδος καλλιέργειας λόγω των ιδιαίτερων γεωργικο-κλιματικών και εδαφολογικών συνθηκών που επικρατούν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΕΟΚΕ συνιστά να επιδεικνύεται ευελιξία κατά την εφαρμογή των μέτρων, κατόπιν σχετικής πρότασης των κρατών μελών και αποδοχής του αιτήματος αυτού από την Επιτροπή.

4.3.8 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η κατάσταση ως προς το στοιχείο της βιοποικιλότητας παρουσιάζει μεγάλες διαφορές όχι μόνο από το ένα στο άλλο κράτος μέλος, αλλά και από περιφέρεια σε περιφέρεια. Συνεπώς, η καθιέρωση ενός γενικού ποσοστού 7 % για τις εκτάσεις οικολογικής προτεραιότητας σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ προβάλλει καταρχάς μάλλον ως γραφειοκρατικό και ακατάλληλο μέτρο. Πάντως, εάν τα μέτρα αυτά ληφθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη όλες οι υπάρχουσες δομές γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη των ειδών, θα διευκολυνθεί η προσπάθεια των γεωργών σε περιφέρειες με αρκετές βοηθητικές κατασκευές (με υψηλό βαθμό βιοποικιλότητας) να προσαρμοστούν και να υλοποιήσουν τα νέα μέτρα σε αντίθεση με τους γεωργούς που εργάζονται σε «καθαρές» εκτάσεις (με περιορισμένη βιοποικιλότητα). Για αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι ορθή η προσέγγιση της Επιτροπής για την προώθηση του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου, ήτοι η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων σε επίπεδο γεωργικής μόνο (εκτός από τις μικρές εκμεταλλεύσεις).

4.3.9 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής για διατήρηση της επιλογής να χορηγούν τα κράτη μέλη ενισχύσεις σε γεωργούς σε ορεινές περιοχές ή άλλες περιοχές με ειδικούς ή άλλους φυσικούς περιορισμούς που καλύπτονται από τα μέτρα του δεύτερου πυλώνα. Παρομοίως, η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη δυνατότητα που πρόκειται να παρασχεθεί στα κράτη μέλη προκειμένου να χορηγούν επιπλέον ενισχύσεις και σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων περί άμεσων ενισχύσεων του πρώτου πυλώνα. Η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να μεριμνήσει για την απλοποίηση των διαδικασιών έτσι ώστε όλοι οι πιθανοί δικαιούχοι να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν αυτές τις νέες ευκαιρίες. Οι προτάσεις περί επαναπροσδιορισμού των μειονεκτικών περιοχών («άλλες περιοχές») δεν είναι ακόμη ολοκληρωμένες και πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο επανεξέτασης. Η ΕΟΚΕ επικρίνει, από την άλλη πλευρά, τις προτάσεις της Επιτροπής για τη νέα οριοθέτηση των «άλλων μειονεκτικών περιοχών» μέσω 8 βιοφυσικών κριτηρίων και της πρόβλεψης ποσοστού τουλάχιστον 66 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης. Στην παρούσα μορφή τους, οι κανόνες αυτοί θα οδηγούσαν ορισμένες περιοχές, των οποίων τα μειονεκτήματα απορρέουν από την αλληλεπίδραση διαφόρων παραγόντων, σε αδικαιολόγητα δεινή θέση. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε η αλληλεπίδραση αυτών των παραγόντων να συνεκτιμάται κατά τον προσήκοντα τρόπο.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 132, 3.5.2011, σ. 63, σημείο 3.4.3.

4.3.10 Η ΕΟΚΕ είναι υπέρ της επιβολής ανώτατου ορίου στις άμεσες ενισχύσεις σε συνάρτηση με τη διάρθρωση του γεωργικού τομέα κάθε κράτους μέλους και περιφέρειας. Η επιβολή αυτού του ανώτατου ορίου θα πρέπει γίνει ευέλικτα και με σεβασμό προς την αρχή της επικουρικότητας. Το προτεινόμενο καθεστώς επιβολής ανώτατου ορίου κρίνεται θετικό υπό τον όρο ότι τα μειωμένα ποσά θα διοχετεύονται στους ασθενέστερους γεωργικούς τομείς κάθε χώρας. Το προτεινόμενο ποσά θα πρέπει να υπολογίζονται αφαιρώντας κατ' ανώτατο όριο το 50 % των πραγματικών αμοιβών που έχει εισπράξει και δηλώσει ο γεωργός το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένων των φόρων και των κοινωνικών επαγγελματικών εισφορών/κρατήσεων. Θα πρέπει επιπλέον να ληφθεί υπόψη το οικογενειακό εργατικό δυναμικό.

4.3.11 Η ΕΟΚΕ, έχοντας πλήρη επίγνωση των δυσκολιών που συνεπάγεται ο ορισμός της έννοιας του εν ενεργεία γεωργού, συνιστά να περιλαμβάνει αυτός ο ορισμός μεταξύ των απαιτήσεων του την παραγωγή και εμπορία γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της απευθείας πώλησης στις τοπικές αγορές και την παραγωγή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών κοινωνικής ωφέλειας⁽¹³⁾. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το μειονεκτικό καθεστώς μιας περιοχής και η ανάγκη μερικής απασχόλησης στη γεωργία με σκοπό τη διατήρηση του μέσου οικογενειακού εισοδήματος. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να επιδεικνύουν μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τον ορισμό του εν ενεργεία γεωργού, ώστε να προσδιοριστεί ποιος θα πρέπει να εισπράττει άμεσες ενισχύσεις. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επιλέξιμη προς ενίσχυση έκταση. Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμο να μην αποκλεισθούν από τον ορισμό του εν ενεργεία γεωργού οι δικαιούχοι κάτω του ποσού των 5 000 ευρώ.

4.3.12 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εξετάσει την εγκατάσταση νεαρών γεωργών ως μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη, εν μέρει μέσω της εφαρμογής θεματικών υποπρογραμμάτων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης θετικότερη την πρόταση για την καθιέρωση στήριξης του εισοδήματος των νεαρών γεωργών που ξεκινούν γεωργικές δραστηριότητες υπό τον πρώτο πυλώνα. Επιπλέον, προτρέπει την Επιτροπή να προβλέψει απλοποιημένες διαδικασίες που θα δίνουν τη δυνατότητα σε όλους τους εν δυνάμει δικαιούχους να αξιοποιήσουν αυτές τις νέες ευκαιρίες.

4.3.13 Για να ενισχύσουν την πολιτική που ακολουθούν στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, δίνεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το κονδύλιο άμεσων ενισχύσεων στο κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη. Παράλληλα, τα κράτη μέλη όπου το επίπεδο άμεσης ενίσχυσης εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο του 90 % του ευρωπαϊκού μέσου όρου θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη στο κονδύλιο για τις άμεσες ενισχύσεις. Αυτές οι επιλογές θα πρέπει να γίνονται, με ορισμένους περιορισμούς, άπαξ και για ολόκληρη την περίοδο ισχύος του εν λόγω κανονισμού. Η ΕΟΚΕ συνιστά να αυξηθεί η Επιτροπή το περιθώριο μεταφοράς κονδυλίων από τον δεύτερο πυλώνα στον πρώτο πυλώνα από το 5 % στο 10 %.

4.3.14 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει την προβλεπόμενη επέκταση του καθεστώτος πολλαπλής περιβαλλοντικής συμμόρφωσης. Η συμπερίληψη στο εν λόγω καθεστώς του συνόλου

των υποχρεώσεων και περιορισμών που συνδέονται με τις ζώνες του Natura 2000 και την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα εγκυμονεί τον κίνδυνο να προκληθούν κατάφορες και αδικαιολόγητες αδικίες μεταξύ των γεωργών. Το γεγονός ότι μπορούν να ενσωματωθούν στο καθεστώς πολλαπλής περιβαλλοντικής συμμόρφωσης ορισμένες βασικές υποχρεώσεις, δεν συνεπάγεται ότι ισχύει το ίδιο για τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους γεωργούς στις ζώνες προστασίας των υδάτων ή σε άλλες ειδικές ζώνες προστασίας. Οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής αποζημίωσης στο πλαίσιο του δεύτερου πυλώνα.

4.4 Μέσα της αγοράς

4.4.1 Η βασική πρόταση για την πολιτική διαχείρισης της αγοράς είναι δημοσιονομικής φύσης (η σύσταση ενός αποθεματικού κρίσεων) και διακυβερνητικής φύσης (η Επιτροπή θα διαθέτει μεγαλύτερη εξουσία)· όσον αφορά δε στα μέσα αυτά καθαυτά οι αλλαγές είναι ελάχιστες. Η ΕΕ θα πρέπει να εστιάσει την οικονομική της έρευνα σε αυτό το θέμα προκειμένου να εντοπίσει σύγχρονα μέσα για την καταπολέμηση της αστάθειας των τιμών. Αυτά τα μέσα πρέπει να εφαρμοστούν στην αγορά της ΕΕ, αλλά και στη ρύθμιση των διεθνών αγορών, στοιχείο που αποτελεί μείζονα πρόκληση, όπως τονίζεται, άλλωστε, στα συμπεράσματα της Ομάδας των 20 του Ιουνίου 2011.

4.4.2 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πως η μεγάλες διακυμάνσεις των τιμών που διαπιστώνονται τα τελευταία χρόνια καταδεικνύουν την ανάγκη χρήσης αποτελεσματικότερων μέσων διαχείρισης των αγορών. Η ΕΟΚΕ κρίνει ανεπαρκή τα προτεινόμενα μέσα των αγορών και ζητά τον καλύτερο συντονισμό ζήτησης-προσφοράς και την εκ νέου εξισορρόπηση της ισχύος των αγορών κατά μήκος της επισιτιστικής αλυσίδας. Βάσει της Συνθήκης, ένας από τους στόχους της ΚΓΠ έγκειται στη σταθεροποίηση των αγορών –επιδιώξη, αν μη τι άλλο, ιδιαίτερα σημαντική. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, προκειμένου να αποφεύγονται μεγάλες διακυμάνσεις των τιμών, επιβάλλεται η δέσμη μέτρων για την αγορά να είναι πιο φιλόδοξη.

4.4.3 Η Επιτροπή προτείνει να εξακολουθήσει η σταδιακή κατάργηση των μέσων διαχείρισης της προσφοράς που άρχισε το 2009. Η ΕΟΚΕ ωστόσο θεωρεί ότι θα ήταν λάθος να καταργηθούν τα εν λόγω μέσα, με τα οποία επιδιώκεται η εξασφάλιση μεγαλύτερης σταθερότητας στις τιμές και τα αγροτικά εισοδήματα, με την προώθηση της καλύτερης και πιο αποτελεσματικής της προσφοράς στη ζήτηση. Η αποτελεσματικότητα των μέσων αυτών έχει αποδειχθεί σε πολλαπλές περιπτώσεις. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία μέσων διαχείρισης της προσφοράς: εκ των προτέρων έλεγχος (π.χ.: κατανομή δικαιωμάτων παραγωγής), εκ των υστέρων έλεγχος (π.χ.: καταστροφή της σοδειάς), έλεγχος των παραγόντων της παραγωγής (π.χ.: δικαίωμα νέας φύτευσης), δημιουργία πλαισίου για τα δικαιώματα πριμοδότησης (π.χ.: εθνικά ανώτατα όρια), κ.λπ.

4.4.4 Η ΕΟΚΕ συνιστά να καταρτισθεί μία αναλυτική μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις της παράτασης της προθεσμίας (που έχει προγραμματισθεί για το έτος 2015) για τη λήξη της ισχύος των ποσοτώσεων της ζάχαρης. Όσον αφορά στα δικαιώματα φύτευσης στον αμπελουργικό τομέα, τα οποία λήγουν το αργότερο το 2018, η ΕΟΚΕ –αν και τάχθηκε υπέρ της διατήρησης των δικαιωμάτων φύτευσης– επικροτεί την απόφαση της Επιτροπής να συγκροτήσει μια ομάδα υψηλού επιπέδου επιφορτισμένη με το καθήκον να αναλύσει τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στον

⁽¹³⁾ ΕΕ C 132, 3.5.2011, σ. 63, σημείο 1.5.

αμπελοοινικό τομέα και τονίζει την ανάγκη διατήρησης των δικαιωμάτων φύτευσης και πέραν του 2018 για την αρτιότερη διαχείριση της αγοράς. Η εν λόγω ομάδα αναμένεται να έχει υποβάλει τις εισηγήσεις της μέχρι το τέλος του 2012.

4.4.5 Δεδομένου ότι το 77 % της αγοράς ειδών διατροφής της ΕΕ των 27 ελέγχεται ήδη από μόλις 15 ομίλους εταιρειών, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται να καταβληθούν προσπάθειες για την εξισορρόπηση της εμπορικής προσφοράς έναντι της ισχύος της αγοράς διανομής και εκτιμά ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί το κατά πόσο η ισχύουσα νομοθεσία περί ανταγωνισμού επαρκεί για να αποτρέψει μια εταιρεία να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ή για την πρόληψη αμφίβολων συμβατικών πρακτικών. Είναι δε σημαντικό στην επανεξέταση αυτή να συμμετέχουν όλες οι άμεσα ενδιαφερόμενες ομάδες συμφερόντων⁽¹⁴⁾. Ελπίζεται έτσι ότι θα αναθεωρηθεί η ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού που ρυθμίζει ζητήματα του τομέα γεωργικών ειδών διατροφής προκειμένου να συνεκτιμηθούν δεόντως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και να προσαρμοστεί στην οικεία νομοθεσία των χωρών που ανταγωνίζονται παγκοσμίως την ΕΕ (όπως συμπεραίνει και η ομάδα υψηλού επιπέδου για τον γαλακτοκομικό τομέα).

4.4.6 Η μεγάλη αστάθεια των τιμών τα τελευταία χρόνια έχει εγείρει αρκετά ερωτήματα σχετικά με το μέλλον της ΚΠΠ και ειδικότερα τα πιθανά οφέλη από τη χρήση περισσότερων μέσων διαχείρισης των κινδύνων, καθώς και από την υιοθέτηση μιας πιο σφαιρικής προσέγγισης της λειτουργία της αλυσίδας προμήθειας τροφίμων στο σύνολό της.

4.4.7 Για την ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα προμήθειας τροφίμων, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να παράσχει τα εργαλεία και τη χρηματοδότηση για μια καλύτερη, πιο διαφανή και επικαιροποιημένη εποπτεία των αγορών και των περιθωρίων σε όλους τους κλάδους. Στις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, η ΕΟΚΕ έχει τονίσει πόσο αναγκαία είναι η πρόωδη γραπτών συμβάσεων, η προσαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, η απαγόρευση των αθέμιτων πρακτικών ανταγωνισμού, η βελτίωση της ικανότητας εμπορίας των παραγωγών και η ενίσχυση των διεπαγγελματικών οργανώσεων⁽¹⁵⁾. Θα πρέπει δε να προάγονται περισσότερο από ό,τι κατά το παρελθόν τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες, αγορές αγροτών, σύντομες διαδρομές διάθεσης (συμπεριλαμβανομένων των κυλικίων, των μονάδων ομαδικής εστίασης, κ.λπ.), καθώς και η άμεση διάθεση των προϊόντων.

4.4.8 Για να διασφαλιστεί η απαραίτητη ευελιξία στην ανταπόκριση σε μη έκτακτες καταστάσεις, η Επιτροπή προτείνει τη σύσταση ενός αποθεματικού ταμείου για το ενδεχόμενο κρίσεων στον γεωργικό τομέα με προϋπολογισμό ύψους περίπου 500 εκατ. ευρώ. Θα ήταν σκόπιμο να συμπεριλάβει η Επιτροπή αυτό το νέο μέσο στο πολυτές δημοσιονομικό πλαίσιο και να διευκρινίσει καλύτερα τον τρόπο λειτουργίας του, αποσαφηνίζοντας παράλληλα τις διαδικασίες ενεργοποίησης μέτρων με στόχο την αντιστάθμιση τυχόν διαταραχών των αγορών. Είναι απολύτως επιβεβλημένο το εν λόγω μέσο να διαθέτει τη δέουσα ευελιξία για ταχεία και έγκαιρη ανταπόκριση.

4.4.9 Η Επιτροπή προωθεί τον ρόλο των οργανώσεων παραγωγών, φορέων εκμετάλλευσης και των εμπορικών οργανώσεων επεκτείνοντας τις λειτουργίες τους σε όλα τα προϊόντα που διέπονται από την ΚΟΑ. Η ΕΟΚΕ –έχοντας επίσης κατά νου προηγούμενες παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου⁽¹⁶⁾– θεωρεί

απαραίτητη την αναλυτική διευκρίνιση της καθοδήγησης της Επιτροπής σχετικά με τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση αυτών των οργανισμών και των μέτρων για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων τους. Θα πρέπει λοιπόν να εξεταστεί και ο βαθμός στον οποίο η προτεινόμενη έγκριση γενικά δεσμευτικών συλλογικών συμφωνιών θα μπορούσε να θίξει την ελευθερία των μεμονωμένων γεωργών να λαμβάνουν αποφάσεις για τον εαυτό τους.

4.4.10 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να κάνει χρήση γραπτών συμβάσεων μεταξύ των μερών. Ωστόσο, θα πρέπει να εξαιρεθούν οι συνεταιρισμοί και οι παρεμφερείς παραγωγικές δομές. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η διαδικασία αυτή απαιτείται μόνο για τα γαλακτοκομικά προϊόντα, ενώ για άλλα είδη προϊόντων μπορεί να ενεργοποιηθεί από τα κράτη μέλη προαιρετικά. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι θα ήταν σκόπιμο να επεκτείνει η Επιτροπή της εφαρμογή αυτής της προϋπόθεσης σε όλα τα γεωργικά προϊόντα που διέπονται από την ΚΟΑ, συμπεριλαμβανομένων και των ευπαθών προϊόντων.

4.4.11 Η ΕΟΚΕ εκφράζει τις επιφυλάξεις της ως προς τη δυνατότητα χρήσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) για ενίσχυση των γεωργών που πλήττονται από τις επιπτώσεις των διεθνών εμπορικών συμφωνιών. Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι το ΕΤΠΠ θα πρέπει να χρησιμοποιείται κυρίως για να παρέχει στήριξη στους εργαζόμενους που απολύονται λόγω των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, όταν αυτές οι απολύσεις έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην περιφερειακή ή τοπική οικονομία⁽¹⁷⁾. Μάλιστα, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα του ΕΤΠΠ, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι το ταμείο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη στήριξη της ευρωπαϊκής γεωργίας.

4.4.12 Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, περίπου το 16,3 % των πολιτών της ΕΕ ζουν στο όριο της φτώχειας ή κάτω από αυτό. Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει τη συνεισφορά του ευρωπαϊκού προγράμματος για τη διανομή τροφίμων σε άπορους, στο πλαίσιο του οποίου διανέμονται δεκάδες εκατομμύρια γεύματα στους πλέον άπορους κάθε χρόνο (το 2009 περισσότερα από 18 εκατομμύρια άτομα έτυχαν βοήθειας από το πρόγραμμα). Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της διότι, στο πλαίσιο των προτάσεων για τον προϋπολογισμό 2014-2020, το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ενισχύσεων προς τους άπορους καταρτίζεται εκτός του πρώτου και του δεύτερου πυλώνα. Απαιτείται, εντούτοις, να βελτιωθούν οι μηχανισμοί λειτουργίας του υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων που έχει διατυπώσει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο⁽¹⁸⁾. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η αλληλεγγύη προς τις μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού αποτελεί μια αξία που ανέκαθεν πρόσβευε η ΕΕ σε όλες τις πολιτικές της και προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να συνεχίσει.

4.5 Αγροτική ανάπτυξη

4.5.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, ο δεύτερος πυλώνας συνιστά βασικό μέσο για τη διατήρηση του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου. Λόγω της δραματικής δημοσιονομικής τους κατάστασης πολλά κράτη μέλη δεν θα είναι πλέον σε θέση να συγχρηματοδοτήσουν ή να συγχρηματοδοτήσουν δεόντως πολλά από τα μέτρα, γεγονός που συνεπάγεται αποδυνάμωση του μοντέλου. Πρόκειται για κρίσιμο πρόβλημα το οποίο χρήζει αντιμετώπισης κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τον δημοσιονομικό προγραμματισμό για την περίοδο 2014-2020.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 354, 28.12.2010, σ. 35.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 48, 15.02.2011, σ. 145.

⁽¹⁶⁾ Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, αυξανόμενη επιτυχία: Αποτελεσματικότητα της στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα επιχειρησιακά προγράμματα των παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, Ειδική Έκθεση αριθ. 8..

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.

⁽¹⁸⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 6/2009 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, Επιστημονική βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άπορους: αξιολόγηση των στόχων, των μέσων και των μεθόδων που εφαρμόστηκαν.

4.5.2 Η απομάκρυνση από την αρχή που εφαρμόζεται προς το παρόν στον δεύτερο πυλώνα όσον αφορά την ύπαρξη τριών αξόνων (επιπλέον του LEADER) υποστηριζόμενων από ένα ελάχιστο ποσοστό χρηματοδότησης και η στροφή προς την οριοθέτηση έξι τομέων προτεραιότητας, σημαίνει ουσιαστικά ότι τα κράτη μέλη θα διαθέτουν (ακόμη) μεγαλύτερη ελευθερία επιλογών. Η ΕΟΚΕ, επιδοκίμαζε, ωστόσο, το γεγονός ότι τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και του κλίματος θα συνεχίσουν να απορροφούν τουλάχιστον το 25 % της συνολικής χρηματοδότησης και συνιστά να καθιερωθεί ένα ελάχιστο ποσοστό και για το πρόγραμμα LEADER. Βασικός στόχος είναι να αποφευχθεί ότι τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν, παραδείγματος χάρι, μέτρα μόνο για την ενίσχυση των επενδύσεων παραμελώντας έτσι τη στήριξη γεωργικο-περιβαλλοντικών μέτρων, της βιολογικής γεωργίας ή πρωτοβουλιών από τη βάση προς την κορυφή όπως το LEADER

4.5.3 Για να καταστεί η γεωργία πιο ανταγωνιστική, η Επιτροπή προτείνει τη σύνδεση της ΚΓΠ με τη στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη και την απασχόληση, εστιάζοντας στην κατάρτιση, στην καινοτομία και στην έρευνα. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει αυτήν την προσέγγιση.

4.5.4 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την ένταξη της Ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας στο πλαίσιο των πολιτικών για την αγροτική ανάπτυξη. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι αυτό το μέσο κατά κύριο λόγο θα προωθήσει και θα στηρίξει τις ερευνητικές δραστηριότητες που προορίζονται για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και της βιωσιμότητας της γεωργίας και της δασοκομίας, τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των περιβαλλοντικών πόρων, την αύξηση της συνεισφοράς της γεωργίας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, τη βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας της εργασίας στη γεωργία και στη δασοκομία, την κατοχύρωση της ασφάλειας και υγείας των καταναλωτών, την ενθάρρυνση των δοκιμών καινοτόμων τεχνικών γεωργίας, τη βελτίωση των μεταφορών και της εφοδιαστικής στον τομέα των τροφίμων και την ανάδειξη φιλικών προς το περιβάλλον συσκευασιών τροφίμων. Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, η Ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας στη γεωργία και στη δασοκομία, θα συμβάλει στις διακρατικές συνεργείες και συνεργασίες στην Ευρώπη μεταξύ των διαφόρων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων που μεριμνούν γι' αυτή, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα της έρευνας και της καινοτομίας.

4.5.5 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει θερμά τις προτάσεις σχετικά με τα μέτρα για την αγροτική ανάπτυξη και προτρέπει την Επιτροπή να δώσει στα κράτη μέλη την ευκαιρία και την ελευθερία να θεσπίζουν ειδικά μέτρα για τομείς πρωταρχικής σημασίας για τα ίδια παρέχοντας εναλλακτικές επιλογές στις εν λόγω περιφέρειες. Αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία και τη συντήρηση της φύσης και τη διαμόρφωση του πολιτισμικού μας τοπίου. Η ΕΟΚΕ έλαβε υπό σημείωση το γεγονός ότι η Επιτροπή τείνει να εφαρμόσει αυστηρότερα κριτήρια επιλογής για την πρόσβαση σε ορισμένα μέτρα. Τονίζει δε ότι τα εν λόγω κριτήρια επιλογής δεν πρέπει να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν ήδη επιτύχει ένα ορισμένο επίπεδο ανταγωνιστικότητας.

4.5.6 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση ενίσχυσης των μέσων διαχείρισης των κινδύνων στην ΚΓΠ. Θεωρεί ότι χάρη σε αυτά τα μέσα μπορούν να περιοριστούν οι διακυμάνσεις του εισοδήματος και η αστάθεια των αγορών. Η έμφαση στη χρήση ασφαλιστικών προϊόντων και η δημιουργία αμοιβαίων κεφαλαίων αναμένεται να βοηθήσουν τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά προβλήματα όπως η εκτεταμένη αστάθεια των αγορών, η αυξημένη έκθεση στους κινδύνους των ζωνοσών και των ασθιενιών των φυτών ή ολόενα και συχνότερες προβληματικές καιρικές συνθήκες.

Η ΕΟΚΕ επιδοκίμαζε την υπαγωγή των μέτρων διαχείρισης κινδύνου στον δεύτερο πυλώνα, αλλά θεωρεί απαραίτητο να ρυθμίσουν τα κράτη μέλη προηγουμένως το ζήτημα της εθνικής συγχρηματοδότησης.

4.5.7 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τη διατήρηση της πολιτικής με στόχο τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα. Εκφράζει ωστόσο τη λύπη της, διότι οι συστάσεις που διατύπωσε στη γνωμοδότησή της ⁽¹⁹⁾ σχετικά με την ανακοίνωση, έγγρ. COM(2009) 161, «Προς μια καλύτερη στόχευση των ενισχύσεων στους γεωργούς των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα» δεν ελήφθησαν υπόψη για την οριοθέτηση των εν λόγω περιοχών. Τα οκτώ βιοφυσικά κριτήρια που προτείνει η Επιτροπή είναι ανεπαρκή για έναν εύστοχο, νόμιμο και αποδεκτό σε ολόκληρη την ΕΕ επαναπροσδιορισμό.

4.5.8 Η ΕΟΚΕ έχει δηλώσει ήδη ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελεί βασικό στόχο, όχι μόνο από άποψη ηθικής υποχρέωσης, αλλά και στρατηγικής σημασίας για το απώτερο μέλλον. Εξάλλου συντρέχουν αρκετοί οικονομικοί λόγοι για να αναληφθεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση.

4.5.9 Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι αναθεωρήσεις του 2012 αποτελούν μοναδική ευκαιρία για την ενσωμάτωση της λειψυδρίας και ακραίων καιρικών φαινομένων όπως η ξηρασία σε κοινό πολιτικό πλαίσιο για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

4.5.10 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ο δεύτερος πυλώνας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το τεράστιο πρόβλημα της ξηρασίας, της διάβρωσης του εδάφους και της ερημοποίησης στις νότιες και μεσογειακές περιφέρειες της ΕΕ, και συνιστά τη λήψη ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι πρόσθετες δαπάνες που επιβαρύνονται τα βόρεια κράτη μέλη για την αποστράγγιση αρδεύομενης γης.

4.5.11 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εξετάσουν την ιδέα κατάρτισης ολοκληρωμένης στρατηγικής της ΕΕ για τις πρωτεΐνες προκειμένου να διασφαλιστεί ο επισιτισμός των ζώων και να μειωθεί η εξάρτηση από εισαγόμενες πρωτεΐνες.

4.5.12 Τα απορρίμματα τροφών αποτελούν ολοένα σημαντικότερο ζήτημα για την επισιτιστική ασφάλεια και την αποδοτική χρήση των πόρων. Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει τις βέλτιστες πρακτικές μείωσης των απορριμμάτων τροφών σε χώρες όπως η Γερμανία και να τις στηρίξει με νομοθετικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ.

4.5.13 Η μετεγκατάσταση των επιχειρήσεων σε μια οικονομία αποτελεί βασικό ζήτημα για τα επόμενα χρόνια, στη δε γεωργία θα πρέπει, ει δυνατόν, να διατηρείται η προστιθέμενη αξία εντός της εκάστοτε περιοχής. Επίσης, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, οι ομάδες τοπικής δράσης υπό τα προγράμματα LEADER δεν εστιάζουν επαρκώς στους στόχους της υλοποίησης των τοπικών τους στρατηγικών ⁽²⁰⁾. Επομένως, θα ήταν χρήσιμο να ληφθούν υπό την ΚΓΠ για την περίοδο 2014-2020 διορθωτικά μέτρα χάρη σε ένα νέο μέσο πολιτικής που θα συντείνει στην εκπόνηση προγραμμάτων ευρύτερης τοπικής κλίμακας σε σχέση με αυτή του προγράμματος LEADER.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ C 255, 22.9.2010, σσ. 87-91.

⁽²⁰⁾ Ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αριθ. 5/2011.

4.5.14 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ΚΓΠ, ως μέσο για τη σύμπραξη με τους καταναλωτές, ενθαρρύνοντας την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο παραγωγής των ειδών διατροφής σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής ή καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Οι καταναλωτές πρέπει να έχουν σαφή εικόνα της προέλευσης του προϊόντος (ιχνηλασιμότητα) διότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν τον καλύτερο σύμμαχο για την επίτευξη ενός πιο αειφόρου γεωργικού τομέα στην ΕΕ, ο οποίος θα σέβεται το περιβάλλον και θα δημιουργεί ποιοτικότερες θέσεις εργασίας.

Βρυξέλλες, 25 Απριλίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

στη γνωμοδότηση της Εοκε

Οι ακόλουθες τροπολογίες, οι οποίες έλαβαν τουλάχιστον το ένα τέταρτο των εκπεφρασμένων ψήφων, απορρίφθηκαν κατά τις συζητήσεις:

Σημείο 1.25

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται ένα νέο, επιμέρους μέτρο για τη βελτίωση της εικόνας της βιολογικής γεωργίας, με συντελεστή συγχρηματοδότησης ίσον με αυτόν που προτείνεται για λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές (85 %). ~~Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει επίσης την ολοκληρωμένη παραγωγή και τη γεωργία διατήρησης και εξαιρεί τον θετικό τους αντίκτυπο επί του περιβάλλοντος.~~»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Υπέρ	75
Κατά	81
Αποχές	8

Σημείο 4.3.6

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Η “οικολογική” συνιστώσα του πρώτου πυλώνα είναι ένας τρόπος περαιτέρω σύνδεσης κατά τρόπο πιο εμφανή των άμεσων ενισχύσεων με τα περιβαλλοντικά δημόσια αγαθά που παράγονται από τη γεωργία. Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα προόδου για την επίλυση των προβλημάτων βιοποικιλότητας που συνδέονται με τη γεωργία. Η ΕΟΚΕ κρίνει θετική αυτή την τακτική, αλλά επισημαίνει τα εξής:

- Η Επιτροπή έχει ήδη καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να διατηρηθεί αυτό το σύστημα απλό (μόνο τρία μέτρα με δυνατότητα εύκολης παρακολούθησης μέσω δορυφόρου). Ωστόσο, οι κανόνες εφαρμογής θα πρέπει να έτσι διαρθρωμένοι ώστε να μην συνεπάγονται επιπρόσθετο διοικητικό φόρτο για τους γεωργούς.
- Κρίνεται σημαντικό να μπορούν όλοι οι γεωργοί να εφαρμόζουν τα οικολογικά μέτρα ανά την ΕΕ κατά παρόμοιο τρόπο, για να μεγιστοποιείται η θετική επίδραση για το περιβάλλον και να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις μεταξύ των γεωργών των διαφόρων περιφερειών. Εντούτοις, ενδεχομένως να χρειαστεί να επιδειχθεί ορισμένη ευελιξία κατά την εφαρμογή των μέτρων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Τα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα που είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τη βιοποικιλότητα (π.χ. οι ανθοστοί) θα πρέπει να αναγνωρίζονται στο μέλλον και ως “περιοχές οικολογικής εστίασης”. ~~ανταποκρίνονται στην οικολογική συνιστώσα θα πρέπει να λαμβάνονται εν γένει υπόψη. Η πρόσθετη επιβάρυνση των γεωργών πέραν της διάθεσης γης (π.χ. μετατροπή, επιβάρυνση εργασίας κ.λπ.) θα πρέπει να αντισταθμίζεται χωριστά μέσω του πρώτου πυλώνα.~~
- Εκφράζονται επίσης ανησυχίες ως προς τον κίνδυνο επικάλυψης των οικολογικών μέτρων με τα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα του δεύτερου πυλώνα⁽¹⁾. Επομένως, θα πρέπει να γίνει σαφής διαχωρισμός προκειμένου οι γεωργοί που συμμετέχουν ήδη σε γεωργικο-περιβαλλοντικά προγράμματα να μπορέσουν να συνεχίσουν να ωφελούνται από αυτό το μέσο πολιτικής, χωρίς να υφίστανται απώλεια εισοδήματος. ~~Οι γεωργοί που ασχολούνται με μέτρα γεωργικο-περιβαλλοντικών προγραμμάτων, με τα οποία επιδιώκεται η επίτευξη των προβλεπόμενων στόχων της οικολογικής συνιστώσας, θεωρείται ότι τηρούν την οικολογική συνιστώσα. Τα ήδη εφαρμοζόμενα γεωργικο-περιβαλλοντικά μέτρα (δευτέρος πυλώνας) θα πρέπει να αναγνωριστούν στο πλαίσιο των νέων περιβαλλοντικών υποχρεώσεων (πρώτος πυλώνας), όπως προβλέπεται γενικά για την οικολογική γεωργία.»~~

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Υπέρ	71
Κατά	90
Αποχές	11

Σημείο 4.3.7

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Τα οικολογικά μέτρα θα πρέπει να προσαρμόζονται και να εφαρμόζονται ως εξής:

- Η πρόταση για τη χρήση του 7 % των εκτάσεων των “περιοχών οικολογικής εστίασης” θα ήταν απορριπτή εφόσον αφαιρούνται σημαντικές εκτάσεις αρδύσιμης γης από την παραγωγή. Αυτό θα ήταν και αντιπαραγωγικό από την άποψη της αυξημένης παγκόσμιας ζήτησης τροφίμων. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει το συντομότερο δυνατό ένα προσχέδιο του καταλόγου με τα κριτήρια βάσει των οποίων μια έκταση θα χαρακτηρίζεται “περιοχή οικολογικής εστίασης”. Κατ’ αυτόν τον τρόπο θα διευκρινίζεται ότι πρωταρχικό μέλημα είναι η χρήση κριτηρίων με γνώμονα τη

(1) Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ σχετικά με Το μέλλον της ΚΓΠ (ΕΕ C 132, της 3.5.2011, σ. 63, σημείο 3.4.3).

διατήρηση ή την αναβάθμιση της βιοποικιλότητας (συμπεριλαμβανομένων σαφώς των ήδη υπαρχόντων δένδρων, των καλλιέργειών σε αναβαθμίσεις, των παρόχθιων ζωνών, των ανθοφόρων βοσκοτόπων κ.λπ.). Θα πρέπει αυτά τα στοιχεία να θεωρούνται επιλέξιμες περιοχές, ακόμα και σε χώρες όπου η εθνική νομοθεσία τις έχει αποκλείσει από τον ορισμό της γεωργικής έκτασης. Επίσης, με αυτόν κατάλογο θα αποδεικνύεται γρήγορα ότι είναι αβάσιμοι οι φόβοι που εκφράζονται συχνά σχετικά με την πρόθεση της Επιτροπής να εξαιρέσει εντελώς το 7 % της γης. Τέλος, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να ζητείται στην περίπτωση των αποτελεσματικού υπολογισμού των βασικών μόνιμων καλλιεργειών ένα ποσοστό μόνο 3,5 % για τις "περιοχές οικολογικής εστίασης". ως "περιοχών οικολογικής εστίασης" ώστε να προαχθεί η σημαντική περιβαλλοντική και οικολογική τους αξία.

- Η Επιτροπή οφείλει να καταστήσει σαφές ότι τα μέτρα υπέρ της διαφοροποίησης των καλλιεργειών δεν θα πρέπει κυρίως να αποβαίνουν εις βάρος των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων χωρίς βοσκοτόπια στην κατοχή τους και των γεωργών η γη των οποίων δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για κανένα άλλο είδος καλλιέργειας λόγω των ιδιαίτερων γεωργικο-κλιματικών και εδαφολογικών συνθηκών που επικρατούν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΕΟΚΕ συνιστά να επιδεικνύεται ευελιξία κατά την εφαρμογή των μέτρων, κατόπιν σχετικής πρότασης των κρατών μελών και αποδοχής του αιτήματος αυτού από την Επιτροπή.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Υπέρ	64
Κατά	88
Αποχές	14